

R E G É L Ő.

PESTEN Vasárnap September 22^{kén} 1833.

Megjelen társával együtt hetenkint kétszer Vasárnap és Csütörtökön. Fél évi díja helyben 3 ft 12 xr borítéktalanul; postán 4 ft pengőben. Budapestiek évnegyedenkint-is válthatnak példányt borítéktalanul 1 ft 36 xr-jával.

A' folyóírásnak egyes száma 24 xr; egyes kép 12 xr. p. p.

I. TÖRTÉNET ÉS ELBESZÉLLÉS.

Az ál-menyasszony. (*Végzet.*)

Végre a' karpit fel volt huzva, 's a' legelső jelenet szinte menykő-ütéssel kezdődött, melly mind egyik nézőnek szívét találta-el annyira, hogy egy pillanatig mint kép szobrok mozdulatlanul álltak. „Ez a' menyasszony?” kezdék végtére egymástól kérdezgetni, — hát Regényi mit gondolt? — ez lenne jövődő nője?” Mert kinek barna haját 's hószinű bőrét, mellyeket ábrándjaiban képzett, majd nem egészen ősz haj 's nap hevétől megsütött bőr pótolák; kinek szemei tüztől magát megbarnulva látta, most annak bágyadtságától fázni kezdett; kinek arczai biborában boldogsága hajnalát szemlélte, most rajtok a' sok szemölcs-sereg által éji homály lebegett, 's csak imitt amott tűntek halkan elő a' festék által világosabbá tett foltok, 's Regényi keble annál nagyobb bút kezdte érzeni, mennyiben a' teljes pompában ragyogó ég helyett neki most csak némelly csillagocskák tűntek elejébe a' köd sűrűjéből; — kinek rózsza ajkairól életet lehelt álmában, azt most Léthe és Styx színe fedé. — Ekkor Regényi, belsejétől ösztönöztetve, nem akarva-is egy tisztes meghajtással kérdé: „Alig ha nincs szerencsém asszonyságod képében jövődő nőm édes anyját tisztelni.” — „Ó tek. uram legelső öszvejövetelünket-is egy nemes tréfával kezdi, — én részemről felette örvendek azon szerencsén, hogy uraságodat mint ezentúli éltem társát olly épségben szemlélhetem.” — Regényi ezen szavakon mint fél holt elhült, 's a' vendégek hol őt hol Borbálát nézték, várva a' rejtvényes jövődőt. — Borbála egy falusi orvosnak hátra maradt leánya, noha már 40-en felül számlált, még se volt olly boldog, hogy Hymen faklyája világított

volna neki, 's egész külseje egyebet se mutatott azon ocs-
mány hibánál, mellynél fogva agg korára fiatalított akart ját-
szani, mind e' mellett fortélyos és sokat beszéllő asszony
volt. — „Tek. ur — szólla ismét — minek előtte a' szent oltár-
nál örökre meg lenne kötve a' friggy, hogy annál szorosab-
ban áljon-fel köztünk az egyesület, im ezen kis papiroson
foglalt írást ne terheltetnék becses neve aláírásával megerő-
síteni; az enyim már, mint látni méltóztatik, ottan vagyon,
ennek utánna pedig Ámor“ — 's itt egy rekedtet sohajtott,
mintha a' kis isten megbántva érezvén magát, hogy illy
csalfa kebel hívja őt segédül, harag-nyilát torkába irány-
zotta volna. — A' vendégek alig tarthaták-meg magokat
a' nevetéstől, nem tudván, mit gondoljanak Regényi válasz-
tásáról. — Ez akarta ugyan magát mentetgetni, de őt ezen
asszonyi látvány annyira meglepte, hogy szóllani képes
nem volt. Legelőször kezde most barátjáról, kinek egészen
kezébe adta sorsát, — gyanakodni, ha vallyon nem rossz
kedvéből tette-e ezt, vagy csak tréfát akar vele üzni. —
De hijába, mit tegyen? az író szerek előtte voltak 's szé-
gyent nem akarván vallani vendégjei előtt, kéntelenségből
reszkető kézzel fogott a' pennához, 's alig lett volna képes
névének első betűjét-is ki-írni, ha őt egyszerre a' harsogó
trombita, 's azt néha félbe szakasztó ostor csattogásai, és
egy új vendég érkezését - jelentő inas végképpen fel nem
tartoztatták volna. — „Megint új vendég!“ szólla szomorú
hangon Regényi — hiszen Erényfi azt izente, hogy el nem
jön; a' jelen levő urakon kívül pedig senkit se hívtam. —
„Kérem Domine Spectabilis, csak egyenesen el kell utasi-
tani,“ szólla a' megijedt ispán, ki mind eddig meglegedett
tekintettel szemlélé a' dolog folytát; most mindazáltal alig
lett kész nagy lelkű tanács-adásával, már-is Erényfi 's
Lidi a' szobába termettek. E' nem reménylett jelenet
mindnyáját meglepte, — alig pillanta egymásra a' két barát,
már-is egymás karjai közé dőltek. — „Édes Barátom, mint
tetszik feleséged?“ — kérdé az egyenes lelkű Erényfi —
mosolygó tekintetet vetve a' szemérmesen szem lesütött
Lidire. — „Ah! ha tréfát üzöl velem, az sok; ha pedig
valóság, akkor először bánom, hogy sorsomat kezébe biz-
tam,“ szólla Regényi. — A' feléjek közelítő Borbála meghall-

ván e' végső szavakat. „Ó édes férjem! — ugymond — csak bizza azt kezembe, 's én mint legdrágább kincsemet fogom tekinteni. — Édes kisasszony, örvendek ismeretlen létemre azon szerencsén, hogy e' drága napon minket meglátogatni el nem mulasztja; igaz, a' kisasszony kevéssé fiatalocska — de majd — majd,“ — Erényfi nem tudá, mit gondoljon. Lidi az egész történetet nem egyébnek vélte tréfánál vagy csalárdságnál. — „Engedj-meg Barátom, ha azon személy, melyet én részedre választék, tetszésed ellenére volt, de errőli tudósítást tőled méltán várhattam.“ — Regényi azonban azzal felelt Erényfinek, hogy ő átaljánosan az egésztől homályosan lenne tudósítva, 's ispánjához fordult, hogy vele-is a' mondottat megbizonyítsa; — de ez egész testében remegvén ki akart suhantani, midőn Regényi őt bent maradásra inté. — „Spectabilis Uram, rettentő gyomor görcsöt kaptam, kén-telenítettém kimenni.“ — „Itt marad!“ — szólla a' dolgot sejdítő Erényfi parancsoló hangon, — 's most kívánta tőle mondaná-el még egyszer az izenetet. — Az ispán alig lelt szavakat, hogy előadását csak némiképpen-is elkezdhesse. „Domine Berky, tán a' nyelvére-is görcs jött“ szólla kaczagva egyik vendég. — Nem türhetvén tovább Erényfi a' dolgot maga terjeszté elő Regényinek az akkori izenete-
ket, — „'s no ispán, nem így hallotta tőlem?“ — kérdé mérgesen. — „Igen — vagy-is — az az — meglehet, hogy nem — mert csak most emlékezem, hogy az előtti éjjel széna kazalnál háltam a' Csenedesi pusztán, 's nem csuda, ha meghűtvén magamat a' fluxus miatt nem jól érthetém a' tekintetes urat.“ — A' kelepczébe esett ispánon mindnyájan kaczagtak. — „Ugyan Domine Berky — szólla egyik vendég — a' görcs már eszt-is kezdi érní? hiszen November táján nincs többé kazal, 's hogy hálhatott volna a' mellett?“ — „Ó engedelmet — quod bene notandum, én azzal annyit akarék mondani, hogy csak kint voltam azt megtekinteni.“ — De mennél tovább akará magát mentegetni, annál mélyebb vermet ásott magának. Csalárdsága végtére mindnyájok előtt világos lön, — 's Regényi őt hivatala elvesztével fenegeté, ha az ebbeli minden körülményeket elő nem adandja. — Berky tehát látván megbukását, — mindent kivallott. — Ő t: i: minekutánna Erényfitől bucsút vett volna, azon

tűnődött, hogyan tehesse semmivé azon házasságot, melynek egyik fele még a' legcsekélyebbet-is szemmel tartja, 's e' szerint titkos csalfa gazdálkodása semmivé tétetnék. — Rég óta ismerős levén Borbálával, kivel a' hivtelenül félre tett tárgyakkal egyenlő mértékben osztozott, — azon gondolatra vetemedett, hogy ezt urának nőjéül megszerezhesse; — az egyetértés vele nem sok fáradságba kerülván, vitézünk a' dolgot úgy intézte, hogy a' lakodalmi pompa két nappal előbb mehessen véghez, mint sem Erényfiannak határát kiszabta, 's hogy mire ez elérne, Regényit már mint házast találja. Azért még azt-is mondá urának, hogy lakodalmára Erényfi el nem jön; ezt pedig azért cselekvé, mert — különben az barátja után egy két napig-is elvárván, — Berkynek egész terve füstbe oszlott volna, valamint most is történt, mivel Erényfi 's Lidi készek levén dolgaikkal, két nappal előbb indultak-meg, tartván, ne hogy idővel az ut megromolják 's a' kiszabott időre meg nem jelenhethének. Így tehát mindenik fél legjobb perczben látá-meg egymást. — Regényi most egyszerre felbátorodott 's pseudomátkájától történt megszabadulása és Lidinek bájos tekintete lángba borítván azon természeti tüzet, mely leginkább a' szerelem érzetekor lobbanik-fel, hevesen átkarolá Lidit, 's karjai közt egy perczig földi lényét felejté. — „Kedves férjem, én-is itt vagyok! — szólla a' mellék szobából kijövő 40 esztendőös enyeges szüz, — ezentúl csak az én zászlóm alá fog esküdni.“ — „Borbála asszony.“ — „Kérem, kérem még nem — csak egy óra mulva,“ — így szakasztá félbe Regényit az ál-menyasszony. — „Igen-is, egy óra mulva fogok ezen gyönyörű lény zászlója alá esküdni örök hűséget; — tudja tehát, a' velünk történt dolog nem egyéb egy csalárd-ságon alapult szöveteknél. — „De kérem, — szólla a' meg-ütközött Borbála — tulajdon tisztje által kínálta-meg jobb-ját,“ — „Éppen ezen tiszt vala azon csalárd — felele Regényi, — 's így szivem intésit követvén kénytelenítettém kimondani, hogy magát feleségemnek soha el nem ismerhetem, mint vendégemet mindazáltal szívesen fogom látni.“ — „Ó köszönöm, magam-is hívtam néhányat magamhoz, haza kell sietnem; — valóban szép, — igen helyes tréfa, jól ütöttki, — hisz Regényi ur én ezt mind előre tudtam, 's csak

szóllani nem akartam — he! he! he!“ — ’s ezzel mérges pillanatok közt hagyá-el a’ társaságot, ’s minekutánna a’ vendégek az öreg cséza zörgését hallották volna, és Regényi — álmában gyakorta előtünt ideálját a’ maga valóságában, egy angyali alakban, látta maga előtt, mindnyájan a’ boldog pár felett felviradt napot, öröm ’s vig kedv közt kezdék innepelni, mit csak a’ magoson lebegő hold szakasztta félbe. —

Koricsanszky F. István.

II. NÉPISMERETES.

A’ Szépség hazája. *(Folytatás és Végzet.)*

Olaszország déli részén — melly hajdan Nagy-Görögország volt — több tájakon fellelhetni a’ görög Szépséget.

Illyen szépek a’ szicziiai nők Palermóban. Termetők középszerű, szemök és hajok fekete, növésök sugár, ’s keblök olyan, mint az a’ görög szobrászoknak szolgálja mintául. Halcsontfüzőket (halljuk!) nem ismernek. Egy könnyű corset emeli természeti bájaikat. Menésök, tánczuk, ’s állásuk ígésző, ’s gyengéd szavok szintolly hatalmas mint szépségek.

Nápolyban a’ férjfiak különös szépek, kevesbbé az asszonyok. A’ venecziiai nők átaljában ugyan tetszetősek, de alakjuk igen teljes.

Romában, a’ szelidebb éghajlat alatt, az emberi Szépség szinte honosodottnak látszik. A’ legközönségeseb férjfiak képei olyak itt, hogy történeti festésekben mintául szolgálhatnának; az asszonyok közt pedig, főkép a’ főrendűeknél számos ideál-képek találhatnak. De semmi se festőlegeseb, mint az itteni ősz férjfiak fejei.

Toskánában ’s jelesül Flórenczben és Sienában is különös olasz Szépségek diszlenek ’s Lombardiában a’ Majlandiak berekesztik azoknak sorát. —

Éjszaki és nyugoti Európában szemlátomást hanyatlik az emberi Szépség. Déli Francziaország némelly részeiben ’s jelesül a’ hajdani Provenceban és Langvedocban görög képek találhatnak, mellyeknek, mint átaljában a’ déli franczia nőknek — Campers szerint — gömbölyű felső ajakok van, melly a’ medicei Venusban an-

nyira kitetsző. — A' párisi nők inkább csinos módjok 's tetszetési mesterségek, mint szépségek által kitűnők. Inkább tetszetős mint formaszerinti alakjok ritkán hasonlít a' görög ideál-mintákhoz; 's bőrük színe inkább a' felgyógyulás érdekes halaványsága, mint az ifiúság és egészség eleven pirosága által olly vonzó.

Déli Franciaországon kívül, az egész éjszaki és nyugoti Európát véve, Angolyországban vannak legtöbb szép asszonyok. Ezek magos, sugár növésűek, 's nemes vonásúak; bőrük finom fehér, de tagjaik arányságában a' természet egy kevéssé gondatlannak látszék.

Europa magosb fekvésű tartományiban, 's jelesül a' Sveitzban a' férjfiak szépek, de az asszonyi alakok bizonyos elteltjesedtség miatt inkább kéjesek, mint valódi szépek. — A' tioli nők, Gretry szerint, csinos arczuak, finom, gyengéd képűek, 's tüzes tekintetűek. A' fejökön levő nagy turbán 's a' nagy durva gyapot-lábbelik miatt termetük olly karcsúvá lesz, hogy ezen viseletjek, melly első tekintetre idomtalan, utóbb csupa finomul kigondolt coquetteriának látszik. Illyen a' Szépség hatalma; semmiféle viselet se homályosíthatja-el az ő kellemeit! —

Honi Szépeinkre nézve lásd sz. János 16: 12.

Szekrényesy.

III. JELES MONDÁS.

Élj a' jelennel.

Ember! éljed a' Jelennek
Rád mosolygó kedveit;
Mert az órák elreppennek
'S szét üzik tündérjeit
Csak a' pillantat virága
Az életnek boldogsága;
Ki mit önként elszalaszt,
Nem bájolja vissza azt.

Szenvey.

Sikamló szerencse. Jól megragadd a' szerencsét! Igen csuszó. Kellelten meg nem tartatik. Zabolázd-fel szerencsédet-is; különben meg nem tarthatod.

A' Szittyák Nagy Sándorhoz. Curtiusban.

IV. K Ö L T É S Z E T.

El v a l á s.

Elmégy kedves lányka, sorsod
Tőlem messze elszakaszt,
El, — 's a' búcsu szép szemedből
Látom sűrű könnyt fakaszt.
Szüntesd a' sirást leányka
Vigasztald keservedet,
Én szeretlek, én tisztellek,
Siromig el nem felejtlek tégedet.

Kéklő ködlepembe vonva
Áll jövendőd; életed
Sorsa boldogság, vagy átok —
Mit hoz rád, nem sejtethed;
Bizz, remélj, várj édes lányka
Hagyd-el hattyu-éneked
Hymen kellő édenébe
Híved szíve földi mennyet tár
neked.

Mégy, 's temérdek szirt, hegy, erdő
Választ tőlem távol el,
Engem minden reggel, este
Téged sóhajtozva lel.
Mindenütt, a' hol körültek
Bágyadt szellők inganak
Kedves lányka, a' te érted
Nyögdelő fohászaim sohajtanak.

Majd, ha est hűs alkonyán a'
Hold ezüst sugárinál
Kedvesed karján enyélgesz,
Kerted nyílt viráginál
Harmateszpek görgének rád
Édes lányka, — 's könnyeim
Állítják elődbe, — szánjad
Érted távolban siró keserveim.

Hervad a' tavasz, lehullnak
Rózsatermő édeni;
Tűnnek vidám érzetink-is,
Szűnnek már öröndenin.
Boldog napjaink lefolytak
Kedves lányka, melyeket
Eggyütt átenyelgénk, értek
Hasztalan sírsz szívepesztő kön-
nyeket.

Menj, menj, édes lányka, merre
Sorsod hív, czéled felé;
Vidd barátod hű szívét, mely
Lelked mindig tisztelé;
Emlékezz reám, érzékeny
Búdat így megkéreled,
Angyal-képed él keblemben,
El örökre — légy boldog — Isten
veled.

Ángyán Mihály.

V. VILÁGI TELEGRAF.

Cholera Eszaka-amerikában. A' fekete halál rendkívüli pusztításokat visz véghez az amerikai feketék közt. Alabamában valamennyi Négereket kiölé. New-orleansban sebes terjedése által rémit. Natchez-ban mindig három vagy négy annyi feketét visz-el, mint fehéreket. A' gibson-i kikötőt különösen választá-ki magának. Pulasky-ban a' lakosok mind bezárták házaikat, 's elszaladtak, valamint Lexington lakosai-is, kik az olympian-springsi meleg fürdőkben menteknek gondolták magokat; de a' nagy lábú halál hegyet völgyet átgázolt, 's a' menekvők ugy részesültek a' fekete-levesben, mint egyéb sorsosaik. — Ezen eset hazánkra emlékeztet, 's különösen a' szolnoki cholera-időben készült népdalra, melly így kezdődék:

Falu végén a' vas vella

Még-is bejött a' korella 's a' t.

৩৩.

Állatviadal Bordeaux-ban. A' Francziák nem élhetnek viadal nélkül; ha kül vagy bel-háborújuk kifogynak, állatviadalt (Hétze) kérnek. Azonban a' bordeaux-i nem régiben várakozásukat ki nem elégíté, mert nem volt eléggé véres. A' tigris, mely a' hosszas rab s á g miatt természetéből igen sokat vesztett, eleinte a' közeledő kutyákat fel se vette, 's későbben-is csak itt ott támadá-

meg őket. A' hyena hasonlólag kevés energiát mutatott, mellyel szabadságában ugyan dicsekedhetik; noha nehányszor megmutatá a' kutyáknak, mit tehetne, ha az igából kiszabadíttatnék. Legjobban viselé magát a' p a r d u c z. Hat kutyától egyszerre megtámadtatva legott elveré négynek kedvét a' további vitára; mozdulatiban méltóságos és ügyes volt, és méltó arra, hogy Árpád az ő fájából viselte kaczagányát. — A' jövő viadalban, mint hallani, két parducz fog egy tetemes bikával szembe szállni. aa.

VI. NEVETTETŐ PILULA.

Kérdéegyszer Z. a' gőgös Miklós deákot, ki éppen nevettető pilulákat kohola, mért szeretné társait olly nyilvánosságban gunyolni, holott koholásai igazságtalanok lennének. „Ne gondoljon avval — felele a' költész — akár igaz, akár nem; stylusom 's nevem mindenki olvashatja.“ Ugy de — közbe vága Z. illyesért a' világ megítéli.“ — „Biz' tagadom én azt; — hisz' kisbíró uraiméknak felolvasám pilulámat, még sem ítélték-meg.“

K.....k János.

K... uracs faluról jött unokahugát Budapestnek minden szín- és diszhelyeire elvezetvén, végtére a' lóversenyhez-is kikocsikázott vele. „Ma jól mulatunk“ mond a' bácsi, 's ime! az angoly mének rajtokjállva-ülő czifra lovászaikkal szikrahányó léptekkel haladnak: a' győztest öröm, zaj, és taps követi, minden mulat, minden vigan van. De a' kisasszonyka már ki nem állhatja 's bácsikájára uri finnyával tekintvén „No bizony“ — csúfolodék — „ez megéztendölé a' hat huszast; falunkban az angoly komédiásokat 30 xrért-is láthatuk, azok pedig még mesterségeket-is csináltak.“

Muki.

B. ur elküldé inasát, hogy venne egy skatulával gyújtó fácskákat, de jókat. Sokára megjön az inas, de a' fácskák mind levoltak már égve. „Hisz' azt parancsolta a' tek. ur — felelé az inas dorgáló urának — hogy jókat hozzak, és így mindeniket meg kellett próbálnom; de mondhatom, ezek mind jók. Mórítz.

S z ó r e j t v é n y.

Öt betűm három tagokra nyúlik
Három elsőm elmúlt vagy csak múlik;
Fordítva ezt végsőmmel ha mondom,
Himvarró Szépeknél találandod.
Az egész egy szép leányka szép neve,
Fejét veszítve szépen hangzik zengzete.

H. M.

Előbbi rejtvény: H o n - m ű v - é s z.

Ujabb kérelem. E' hónappal végére járván folyó-írásunk második negyedje, alázattal kérettetnek mind a' fertály mind fél évi t. előfizetők, ne terheltesse nek mennél előbb további rendelkezéseiket megtenni, mivel a' nélkül a' további küldéssel alkalmatlankodni nem bátorkodunk. Kik a' Regélőnek első megindulásától fogva félesztendőre fizettek elő, a' hátra levő fertály esztendőre méltóztassanak a' folyó-írás díját egyenesen a' szerkezőhöz postán vagy alkalmatoság által felküldeni, mivel a' postákon fertály évre ezután előfizetni nem lehet.

Szerkezi Róthkrepf Gábor, halpiarcz 86 szám.

Nyomt. Trattner-Károlyi urak utszája 612.